

Rami Lehto ps ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä Hämeenlinnan seudun Omaishoitajat ja Läheiset ry:n Kanta-Hämeen piirin toimintaan (100 000 euroa)

Eduskunnalle

Omaishoitajat ja läheiset -liitto on perustettu vuonna 1991 ja liiton jäseninä ovat paikallisyhdistykset. Hämeenlinnan seudun Omaishoitajat ja Läheiset ry on toiminut kymmenen vuotta ja jäsenmäärä on 250.

Hämeenlinnan seudun Omaishoitajat ja Läheiset ry:n tarkoituksena on toimia omaishoitajien sekä vanhusten, vammaisten ja pitkäaikaissairaiden aseman parantamiseksi ja tukemiseksi sekä kehittää omaishoitajien sekä vanhusten, vammaisten ja pitkäaikaissairaiden palveluita ja tukitoimia alueellaan. Yhdistyksen toiminta-alueita on Hattula, Hämeenlinna ja Janakkala. Yhdistys järjestää ohjausta ja neuvontaa, jäseniltoja, kerhoja, virkistys- ja retkitoimintaa.

Yhdistyksessä toteutetut hankkeet on rahoittanut Raha-automaattiyhdistys (RAY) ja vuodesta 2017 alkaen STEA, jonka yhdistyessään muodostivat Veikkaus ja Raha-automaattiyhdistys.

Omaishoidon kehittäminen on yksi Sipilän hallituksen kärkihankkeista. Sosiaali- ja terveysministeriössä on meneillään I&O kärkihanke, jonka tavoitteena on kehittää iäkkäiden sekä omais- ja perhehoitajien palveluja nykyistä yhdenvertaisimmiksi ja paremmin koordinoituiksi. I&O-kärkihankkeen alueellisia avainhenkilöitä ovat maakunnissa toimivat muutosagentit. Kärkihankkeen hankesuunnitelman mukaan omais- ja perhehoidon tueksi järjestetään valmennusta ja hyvinvointi- ja terveystarkastuksia omais- ja perhehoitajille, kuntoutusta sekä omais- ja perhehoitajille että hoidettaville sekä monipuolisia vapaiden sijaistuksia, että perustetaan alueellisia omais- ja perhehoidon keskuksia.

Kärkihanke toteutetaan, koska iäkkäiden palvelujärjestelmä on pirstaleinen, sen rakenne ei ole uudistunut kansallisten tavoitteiden mukaiseksi, hyvät käytännöt ovat levinneet hitaasti ja alueelliset erot pysyneet suurina. Lisäksi omaishoito toteutuu alueellisesti vaihtelevasti ja omaishoitoa tukevia palveluja tarjotaan liian vähän ja ne ovat yksipuolisia.

Kanta-Hämeessä ikäihmisten perhehoitoa on vuodesta 2016 koordinoanut Perhehoitoyksikkö Kanerva. Etenkin omaishoitajat hankkivat itselleen vapaita hetkiä turvautumalla perhehoidon mahdollisuuksiin. Perhehoitajat toimivat Hämeenlinnassa valtaosin asiakkaan kotona, mutta yksi neljästä perhehoitajasta ottaa hoidettavia myös kotiinsa. Janakkalassa toimii yksi perhehoitaja. Hämeenlinnassa on vajaat 400 rekisteröitynyttä omaishoitajaa, mutta käytännössä heitä on paljon

Talousarvioaloite TAA 271/2022 vp

enemmän. Perhehoitajien kysyntä maakunnassa on kasvanut ja heitä haetaan sekä koulutetaan lisää.

Ikäihmisten perhehoito on ikäihmisen voimavaroista ja tarpeista lähtevä hoivan muoto, joka mahdollistaa ikäihmiselle inhimillisen, kotoisan ja turvallisen arjen. Perhehoito sopii ikäihmisille, joiden fyysistä, psyykkistä tai sosiaalista toimintakykyä heikentävät muistiin vaikuttava sairaus, iän tuoma hauraus tai turvattomuuden tunne. Perhehoito voi olla pitkäaikaista, lyhytaikaista tai osavuorokautista. Perhehoidossa ikäihmisen on mahdollista osallistua perheen arkeen omien voimavarojensa ja halunsa mukaan. Perhehoito on myös kunnille laitoshoidon huomattavasti edullisempi vaihtoehto.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 100 000 euroa momentille 33.60.31 Hämeenlinnan seudun Omaishoitajat ja Läheiset ry:n Kanta-Hämeen piirin toimintaan.

Helsingissä 30.9.2022

Rami Lehto ps
Jari Ronkainen ps